

Bruxelles, 17.10.2023.
COM(2023) 661 final

2023/0378 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu višegodišnjih programa nadzora, obavijesti o prisutnosti reguliranih nekarantenskih štetnih organizama, privremenih odstupanja od uvoznih zabrana i posebnih uvoznih zahtjeva te uspostave postupaka za njihovo odobravanje, privremenih uvoznih zahtjeva za visokorizično bilje, biljne proizvode i druge predmete, uspostave postupaka za uvrštavanje visokorizičnog bilja na popis, sadržaja fitosanitarnih certifikata, upotrebe biljnih putovnica i određenih zahtjeva za izvješćivanje o demarkiranim područjima i nadzorima štetnih organizama

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Zakonodavstvo o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode na razini Unije uspostavljeno je od 70-ih godina 20. stoljeća. To je zakonodavstvo veoma važno za zaštitu poljoprivrede, krajolika i okoliša u Uniji. Prva evaluacija i revizija fitosanitarne politike Unije provedena je od 2008. do 2016. i dovela je do donošenja Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća¹ („Uredba”), kojom je stavljen izvan snage i zamijenjena Direktiva Vijeća 2000/29/EZ². Uredba je trenutačno temeljni pravni okvir za politiku Unije u području zdravlja bilja.

U skladu s člankom 50. i člankom 79. stavkom 6. Uredbe Komisija do kraja 2021. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješća o provedbi i učinkovitosti uvoznih mjera i iskustvu koje su subjekti stekli proširenjem biljne putovnice na sve bilje za sadnju („izvješća podnesena u skladu s člankom 50. i člankom 79. stavkom 6.”).

Komisija je ta izvješća dostavila 10. prosinca 2021.

U izvješću o uvoznim mjerama zaključeno je da bi se moglo smatrati da su te uvozne mjere i uključivanje kontrola zdravlja bilja u područje primjene Uredbe (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća³ primjenom transparentnih pristupa utemeljenih na riziku pridonijeli ostvarenju ciljeva poboljšanja fitosanitarne zaštite Unije i povećanja proaktivnog djelovanja protiv štetnih organizama u skladu s pravilima Međunarodne konvencije o zaštiti bilja (IPPC).

U izvješću o proširenju sustava biljnih putovnica na sve bilje za sadnju zaključeno je da je to proširenje pridonijelo ostvarenju ciljeva Uredbe. Konkretnije, pridonijelo je većoj učinkovitosti zaštite od karantenskih štetnih organizama, boljoj pripravnosti za identifikaciju novih organizama štetnih za bilje koji izazivaju zabrinutost u Uniji, boljem razumijevanju i informiranosti relevantnih dionika o važnosti zdravlja bilja te većoj mogućnosti identifikacije štetnih organizama.

¹ Uredba (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ (SL L 317, 23.11.2016., str. 4.).

² Direktiva Vijeća od 8. svibnja 2000. o zaštitnim mjerama protiv unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihovog širenja unutar Zajednice (SL L 169, 10.7.2000., str. 1.).

³ Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (SL L 95, 7.4.2017., str. 1.).

U izvješćima su utvrđena područja za daljnju raspravu radi poboljšanja učinkovitosti i praktične provedbe pravila u području zdravlja bilja, ali i službenih kontrola. Te su rasprave održane 2022. s direktorima uprava za biljno zdravstvo država članica, kao i s udruženjima u Uniji koja se bave zdravljem bilja. Te su rasprave dovele do zaključka da su potrebna određena poboljšanja sustava, koja su bila moguća samo izmjenom Uredbe. Ta se poboljšanja odnose na potrebu za i. izjavama u fitosanitarnom certifikatu za regulirane nekarantenske štetne organizme, ii. izvješćivanjem o neusklađenostima s pravilima o reguliranim nekarantenskim štetnim organizmima putem elektroničkog sustava obavješćivanja (sustav za upravljanje informacijama za službene kontrole – IMSOC), iii. postupovnim pravilima za podnošenje i ispitivanje zahtjeva zemalja koje nisu članice EU-a za privremena odstupanja od uvoznih zabrana, iv. postupcima za identifikaciju i uvrštavanje visokorizičnog bilja na popis te v. racionalizacijom obveze prilaganja biljne putovnice određenom bilju.

Daljnja poboljšanja utvrđena su na temelju elemenata koji proizlaze iz iskustva koje je Komisija stekla tijekom prvih pet godina primjene Uredbe u pogledu i. mjera protiv štetnih organizama koji ispunjavaju uvjete za uvrštavanje u karantenske štetne organizme, ali još nisu u potpunosti procijenjeni, ii. potrebe za autonomnim aktima za donošenje privremenih odstupanja od uvoznih zabrana i posebnih uvoznih zahtjeva, iii. potrebe za utvrđivanjem privremenih uvoznih zahtjeva za unos u Uniju bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta koji su uklonjeni s popisa visokorizičnog bilja, ali za koje fitosanitarni rizik nije u potpunosti procijenjen, iv. utvrđivanja zahtjeva za jednakovrijednost trećih zemalja i v. alternativnih službenih potvrda.

Naposljetku, utvrđeno je da su određeni elementi izvješćivanja obuhvaćeni obvezom Komisije da racionalizira obveze izvješćivanja država članica i specijaliziranih subjekata na temelju njezine Komunikacije „Dugoročna konkurentnost EU-a: perspektiva nakon 2030.”⁴

Racionalizacija obveza izvješćivanja

Kad je riječ o racionalizaciji obveza izvješćivanja, Komisija je poduzela horizontalnu inicijativu. U Komunikaciji „Dugoročna konkurentnost EU-a: perspektiva nakon 2030.” Komisija je istaknula važnost regulatornog sustava kojim se osigurava postizanje ciljeva uz minimalne troškove. Stoga se obvezala na daljnju racionalizaciju i pojednostavnjenje zahtjeva za izvješćivanje, pri čemu je krajnji cilj smanjiti takvo opterećenje za 25 %, a pritom ne dovesti u pitanje povezane ciljeve politike.

Opći ciljevi tog sustava su sljedeći:

- (a) poboljšati pravnu sigurnost i jasnoću za nadležna tijela i specijalizirane subjekte u Uniji i u trećim zemljama;
- (b) povećati transparentnost, fleksibilnost i dosljednost regulatornih postupaka Unije;
- (c) digitalizacijom pridonijeti racionalizaciji obveza izvješćivanja i s njima povezanih administrativnih zadaća.

⁴ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Dugoročna konkurentnost EU-a: perspektiva nakon 2030.”, COM(2023) 168.

Zahtjevi za izvješćivanje bitni su za osiguravanje pravilne provedbe i primjerenog praćenja zakonodavstva. Njihovi troškovi uvelike se kompenziraju koristima koje donose, posebno kad je riječ o praćenju i osiguravanju usklađenosti s ključnim mjerama politike. Međutim, zahtjevi za izvješćivanje mogu i nerazmjerno opteretiti dionike, posebno MSP-ove i mikropoduzeća. S vremenom se mogu nagomilati i rezultirati suvišnim, dvostrukim ili zastarjelim obvezama, neučinkovitom učestalošću i rokovima izvješćivanja ili neprikladnim metodama prikupljanja.

Prijedlog je stoga usmjeren i na racionalizaciju obveza izvješćivanja i to kombinacijom mjera:

- ukidanjem izvješća koja više nisu potrebna;
- digitalizacijom prijenosa informacija;
- smanjenjem učestalosti izvješćivanja.

Zahtjevi za izvješćivanje odnose se na javna tijela i, u određenim slučajevima, neizravno na specijalizirane subjekte. U skladu s predloženim izmjenama određene se obveze izvješćivanja ukidaju, a druge se digitaliziraju ili se zahtijevaju manje često.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Prijedlogom se uvode izmjene koje se odnose na provedbu odredaba koje čine politiku Unije u području zdravlja bilja. Njima se ne mijenja sama politika Unije u području zdravlja bilja. Stoga su predložene izmjene u velikoj mjeri u skladu s postojećom politikom Unije u području zdravlja bilja te im je cilj poboljšati njezinu primjenu.

Prijedlozi o obvezama izvješćivanja dio su prvog paketa inicijativa Komisije za racionalizaciju zahtjeva za izvješćivanje. To je jedan od koraka u kontinuiranom procesu detaljnog razmatranja postojećih zahtjeva za izvješćivanje, čiji je cilj procijeniti jesu li zahtjevi i dalje relevantni i povećati njihovu učinkovitost.

Prijedlog će samo pozitivno utjecati na postizanje ciljeva u tom području politike jer će se njime povećati transparentnost i smanjiti administrativno opterećenje za nadležna tijela, specijalizirane subjekte i Komisiju.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Usklađenost Uredbe s drugim politikama Unije koje se odnose na poljoprivredu i okoliš, kao što su bioraznolikost i klimatske promjene, osigurana je njezinim postojećim odredbama i njihovom provedbom. Budući da se predloženim tehničkim izmjenama ne mijenja smjer politike Uredbe, ona je i dalje u skladu s tim politikama.

Komisija osigurava da je njezino zakonodavstvo svrsishodno i usmjereno na potrebe dionika. Njime se administrativno opterećenje što više smanjuje, a ujedno se ostvaruju ciljevi u okviru Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT). Predložene izmjene obuhvaćaju racionalizaciju obveza izvješćivanja te se smanjuje složenost obveza izvješćivanja koje proizlaze iz pravnog okvira Unije.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Prijedlogom se mijenja tehnička provedba pravila potrebnih za ostvarenje ciljeva zajedničke poljoprivredne politike u sektoru proizvodnje i stavljanja na tržište bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u Uniji.

S obzirom na to, odabran je članak 43. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), kojim se osigurava pravna osnova za donošenje odredaba potrebnih za ostvarenje ciljeva zajedničke poljoprivredne politike.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Prema članku 4. stavku 2. točki (d) UFEU-a u području poljoprivrede i ribarstva, osim očuvanja morskih bioloških resursa, primjenjuje se podijeljena nadležnost između Unije i država članica.

Od donošenja Direktive 2000/29/EZ kao i na temelju Uredbe sva su područja zdravlja bilja u velikoj mjeri regulirana na razini Unije. Pokazalo se da ta pravila znatno pridonose zaštiti područja Unije od štetnih organizama i bolesti. Isto tako, ciljevi predloženih izmjena mogu se bolje postići isključivo reguliranjem dotičnih pitanja na razini Unije.

Kad je riječ o obvezama izvješćivanja, dotični zahtjevi već su utvrđeni pravom Unije. Njihovu racionalizaciju isto bi tako trebalo provesti na razini Unije.

- **Proporcionalnost**

Predložene mjere ograničene su na mjere koje je potrebno poduzeti na razini Unije kako bi bile djelotvorne i učinkovite. Kako bi se postigla djelotvornost i učinkovitost tih mjera, izmjena Uredbe smatra se najprikladnijom jer je jedan od najvažnijih elementa prijedloga jačanje provedbe usklađenih mjera za države članice. Jedinstveni zahtjevi na temelju Uredbe jedini su način da se osiguraju visoka razina kvalitete za subjekte koji primjenjuju Uredbu, funkcioniranje unutarnjeg tržišta i jednaki uvjeti za gospodarske subjekte te održiva poljoprivredna i prehrambena proizvodnja.

Racionalizacijom zahtjeva za izvješćivanje pravni se okvir pojednostavnjuje uvođenjem minimalnih izmjena postojećih zahtjeva, a pritom se ne utječe na bit šireg cilja politike. Prijedlogom se stoga uvode samo izmjene koje su nužne za učinkovito izvješćivanje, a ne mijenjaju se bitni elementi dotičnog zakonodavstva.

- **Odabir instrumenta**

Prijedlog dolazi u obliku uredbe Europskog parlamenta i Vijeća. Druga sredstva ne bi bila primjerena jer se prijedlogom mijenjaju osnovne odredbe uredbe Europskog parlamenta i Vijeća za koje Komisija nema ovlasti da ih izmijeni provedbenim aktima.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Izvješća podnesena u skladu s člankom 50. i člankom 79. stavkom 6. Uredbe potkrijepljena su savjetovanjem s dionicima koje je, prema potrebi, uključivalo prikupljanje dostupnih podataka o uvozu.

Kad je riječ o obvezama izvješćivanja, *ex post* evaluacija ili provjera primjerenosti nije primjenjiva.

- **Savjetovanja s dionicima**

Za potrebe pripreme izvješća podnesenih u skladu s člancima 50. i 79. Uredbe provedeno je opsežno savjetovanje sa svim relevantnim dionicima. U prvoj fazi stručna skupina za zdravlje bilja, koja se sastoji od tijela država članica nadležnih za zdravlje bilja i certificiranje biljnog i šumskog reprodukcijuskog materijala, Europski parlament i relevantna strukovna udruženja na razini Unije pozvani su da sudjeluju u postupku izrade primjerenih upitnika. Izrađeno je ukupno pet detaljnih upitnika o uvoznim postupcima i zabranama, fitosanitarnim certifikatima za uvoz, službenim kontrolama i biljnim putovnicama, koji sadržavaju ukupno 234 pitanja i obuhvaćaju glavne izmjene koje se uvode Uredbom.

Nadležna tijela Unije i strukovna udruženja na razini Unije pozvani su na sudjelovanje u postupku savjetovanja putem posebnog poziva, a ta tijela i udruženja obavijestila su nacionalna udruženja i pojedinačne subjekte iz Unije o mogućnosti sudjelovanja u savjetovanju putem poveznice s otvorenim pristupom. Zbog izrazito tehničke prirode izmjena vrlo malo pitanja bilo je upućeno javnosti, koja je mogla sudjelovati putem društvenih medija.

Primljena su ukupno 563 odgovora, a detaljna analiza predstavljena je u pet tehničkih izvješća⁵ koja su izradili GU Komisije za zdravlje i sigurnost hrane i Zajednički istraživački centar (JRC).

Kad je riječ o odredbama o uvozu, države članice pozitivno su ocijenile odredbe i prijedloge koji pridonose jasnoći kontrola zdravlja bilja te dodatno jačaju zaštitu Unije od štetnih organizama. Udruženja na razini Unije i država članica smatrala su da su određene odredbe, kao što su privremene zabrane visokorizičnog bilja, uzrokovale poteškoće u već uspostavljenoj trgovini te su stoga zatražila veću pravnu jasnoću i transparentnost. Udruženja su zatražila veću pravnu jasnoću i transparentnost i za druge postupke koji mogu pozitivno utjecati na trgovinu, kao što su odstupanja od trajnih zabrana. To je uzeto u obzir u ovom prijedlogu. Kad je riječ o biljnim putovnicama, dionici su smatrali da je njihovo prilaganje svakoj trgovinskoj jedinici dodatno administrativno opterećenje i da povezani troškovi nadmašuju očekivane dodatne koristi. I to je uzeto u obzir u ovom prijedlogu.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Osim predloženih izmjena koje proizlaze iz izvješća podnesenih u skladu s člankom 50. i člankom 79. stavkom 6. Uredbe, prijedlog obuhvaća izmjene koje proizlaze iz iskustva koje je Komisija stekla tijekom prvih pet godina primjene Uredbe. Iako za te prijedloge nije provedeno savjetovanje s dionicima, posebne predložene izmjene odnose se na postupke čija se provedba smatrala problematičnom i cilj im je osigurati pravnu jasnoću i sigurnost nadležnim tijelima, gospodarskim subjektima i trećim zemljama.

Kad je riječ o obvezama izvješćivanja, ti su prijedlozi utvrđeni nakon postupka unutarnjeg nadzora postojećih obveza izvješćivanja i na temelju iskustva stečenog primjenom povezanog zakonodavstva. Budući da je to jedan od koraka u procesu

⁵ [Izvješća za 2021. \(europa.eu\)](#).

kontinuirane procjene zahtjeva za izvješćivanje koji proizlaze iz zakonodavstva Unije, nastaviti će se preispitivati takvo opterećenje i njegov učinak na dionike.

- **Procjena učinka**

Prema analizi koju je provela Komisija, predložene izmjene nemaju znatne gospodarske, okolišne ili socijalne učinke. Komisija je stoga odlučila da neće provesti procjenu učinka ciljanih tehničkih izmjena iz prijedloga.

Prijedlog je djelomično potaknut izvješćima koja je Komisija podnijela Europskom parlamentu i Vijeću u skladu s člancima 50. i 79. Uredbe (EU) 2016/2031. Temelji se i na iskustvu stečenom primjenom Uredbe (EU) 2016/2031. Za potrebe pripreme izvješća provedeno je opsežno savjetovanje sa svim relevantnim dionicima. Nakon podnošenja tih izvješća Europskom parlamentu i Vijeću 10. prosinca 2021. utvrđena su područja o kojima treba dodatno raspraviti. Stoga su 2022. održane rasprave s direktorima uprava za biljno zdravstvo i udruženjima EU-a koja se bave zdravljem bilja te biljnim i šumskim reproduktivnim materijalom, koje su dovele do zaključka da su potrebna određena poboljšanja i da su ona moguća samo izmjenom Uredbe. Kad je riječ o obvezama izvješćivanja, predložene izmjene odnose se na ograničene i ciljane izmjene zakonodavstva radi racionalizacije zahtjeva za izvješćivanje. Temelje se na iskustvu stečenom provedbom odgovarajućeg zakonodavstva. Te izmjene nemaju znatan utjecaj na politiku, već samo osiguravaju učinkovitiju i djelotvorniju provedbu. Zbog njihove ciljane prirode i nedostatka relevantnih opcija politike nije potrebna procjena učinka.

Općenito, očekuje se da će svi učinci predloženih izmjena biti minimalni i pozitivni za nadležna tijela i specijalizirane subjekte. Smanjit će se administrativno opterećenje, povećati pravna jasnoća i olakšati trgovina odgovarajućom robom.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Prijedlogom se uvode ciljane odredbe kojima se sustav koji već funkcionira poboljšava jednostavnijim, jasnijim i manje opterećujućim regulatornim okvirom za subjekte i nadležna tijela iz EU-a te većom transparentnošću za treće zemlje.

Kad je riječ o obvezama izvješćivanja, cilj je ovog prijedloga pojednostavniti zakonodavstvo i smanjiti opterećenje za dionike, posebno upravna tijela. Njime se nastoje smanjiti troškovi usklađivanja tako što se smanjuje administrativno i radno opterećenje nacionalnih tijela ukidanjem određenih obveza izvješćivanja. Kad je riječ o ukidanju obveze godišnjeg izvješćivanja o lokacijama demarkiranih područja, te se informacije mogu dobiti iz informacijskog sustava Komisije (EUROPHYT) za izvješćivanje o izbijanjima.

Prijedlogom se nastoji racionalizirati i obveza izvješćivanja o višegodišnjim programima nadzora smanjenjem postojeće učestalosti provedbe tih nadzora s od pet do sedam na deset godina. Time će se nacionalnim tijelima osigurati dodatno vrijeme za provedbu odgovarajućih nadzora. Naposljetku, prijedlogom se nastoje digitalizirati određene obveze izvješćivanja, uzimajući u obzir informacijske sustave koji su razvijeni i trenutačno primjenjivi za potrebe Uredbe (EU) 2017/625 te IT sustav za nadzor zdravlja bilja. Zahvaljujući takvoj digitalizaciji primjena odgovarajućih odredaba o izvješćivanju bila bi bolje prilagođena digitalnom okruženju.

- **Temeljna prava**

Predložene izmjene ne utječu na temeljna prava zaštićena Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

4. **UTJECAJ NA PRORAČUN**

Prijedlog ne utječe na proračun.

5. **DRUGI ELEMENTI**

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Racionaliziraju se mehanizmi izvješćivanja. Ne uvode se izmjene u pogledu planova provedbe i obveza praćenja. Trećim zemljama odobrit će se šestomjesečno prijelazno razdoblje za provedbu obveze da u dodatnoj izjavi fitosanitarnog certifikata navedu mjere koje primjenjuju u odnosu na pravila o reguliranim nekarantenskim štetnim organizmima.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Nije primjenjivo.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

i. Pojašnjenje mjera protiv štetnih organizama koji privremeno ispunjavaju uvjete za uvrštavanje u karantenske štetne organizme, ali još nisu u potpunosti procijenjeni

Člankom 30. Uredbe Komisiju se ovlašćuje da provedbenim aktima donese privremene mjere koje se odnose na rizik od štetnih organizama koji još nisu u potpunosti procijenjeni i još nisu regulirani kao karantenski štetni organizmi Unije. Time se omogućuje da se ti štetni organizmi tretiraju kao karantenski štetni organizmi Unije uvršteni na popis. U toj se odredbi ne navodi jasno obuhvaćaju li te mjere i posebne uvozne zahtjeve za bilje i drugu robu.

Zbog toga i radi veće jasnoće prijedlogom se mijenja članak 30. stavak 1. Uredbe kako bi se utvrdilo da privremene mjere koje treba donijeti mogu obuhvaćati unutarnje premještanje bilja i druge robe unutar Unije i njihov uvoz u Uniju.

ii. Izmjena zahtjeva koji se odnose na izjave u fitosanitarnom certifikatu za regulirane nekarantenske štetne organizme

- Člankom 71. stavkom 1. Uredbe zahtijeva se da treća zemlja potvrdi odsutnost karantenskih štetnih organizama Unije i odsutnost (ili usklađenost s relevantnim razinama dopuštenog odstupanja) reguliranih nekarantenskih štetnih organizama na dotičnom bilju i robi. To se postiže tako da treća zemlja u fitosanitarnom certifikatu podnosi standardnu izjavu o usklađenosti pošiljke s uvoznim pravilima za karantenske štetne organizme i regulirane nekarantenske štetne organizme.

- U skladu s Međunarodnom normom za fitosanitarne mjere (ISPM) br. 12, člankom 71. stavkom 2. Uredbe zahtijeva se da, ako je u skladu s primjenjivim posebnim uvoznim zahtjevima dostupno nekoliko mogućnosti, treća zemlja u fitosanitarnom certifikatu navede koju je mogućnost primijenila za osiguravanje odsutnosti karantenskih štetnih

organizama. Međutim, ta se odredba primjenjuje samo na karantenske štetne organizme, a ne na regulirane nekarantenske štetne organizme.

Prijedlogom se stoga mijenja članak 71. stavak 2. Uredbe kako bi treće zemlje u fitosanitarnom certifikatu mogle navesti kako je osigurana usklađenost s pravilima o reguliranim nekarantenskim štetnim organizmima ako su u zakonodavstvu Unije dostupne različite mogućnosti. Ta bi izmjena bila u skladu i s relevantnom međunarodnom normom.

iii. *Izvršavanje o neusklađenostima s pravilima o reguliranim nekarantenskim štetnim organizmima u elektroničkom sustavu obavješćivanja (sustav za upravljanje informacijama za službene kontrole – IMSOC)*

U skladu s Uredbom postoji obveza prijavljivanja neusklađenosti s pravilima o karantenskim štetnim organizmima Unije u sustav IMSOC (npr. prisutnost karantenskih štetnih organizama Unije na uvezenom bilju). U Uredbi ne postoji takva obveza za pravila o reguliranim nekarantenskim štetnim organizmima.

Zbog nepostojanja tog zahtjeva za regulirane nekarantenske štetne organizme države članice primjenjuju neusklađene i nedigitalizirane pristupe kad je riječ o načinima izvršavanja Unije i treće zemlje o neusklađenostima s pravilima o reguliranim nekarantenskim štetnim organizmima.

Prijedlogom se stoga mijenjaju članci 37. i 104. Uredbe kako bi se osiguralo da se unutar Unije na usklađen način obavješćuje o neusklađenostima s pravilima o reguliranim nekarantenskim štetnim organizmima i daljnjim mjerama. Tako će se ujedno osigurati dosljednost s odgovarajućim pravilima o karantenskim štetnim organizmima te će se općenito povećati razina fitosanitarne zaštite u EU-u.

iv. *Uvođenje ovlasti kojom se Komisiji omogućuje da autonomnim aktima donese privremena odstupanja od uvoznih zabrana i posebnih uvoznih zahtjeva te privremene posebne uvozne zahtjeve za robu koja je uklonjena s popisa visokorizičnog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta, ali za koju rizik od štetnih organizama nije u potpunosti procijenjen*

Člankom 40. Uredbe o zabranama uvoza bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta iz trećih zemalja utvrđuje se obveza Komisije da sastavi jedinstveni popis koji sadržava te zabrane. Te su zabrane povezane s jednim ili više određenih karantenskih štetnih organizama, nemaju datum isteka i obično se primjenjuju na sve ili brojne treće zemlje.

Međutim, u skladu sa sanitarnim i fitosanitarnim pravilima trećoj zemlji trebalo bi omogućiti da zatraži odstupanje od tih uvoznih zabrana ako smatra da je uspostavila sustav kojim bi se mogla jamčiti razina fitosanitarne zaštite koju zahtijeva Unija. U tim slučajevima treba odobriti privremena odstupanja od relevantnih zabrana.

Slično kao i kod odstupanja od uvoznih zabrana, postoje slučajevi u kojima treba odobriti privremena odstupanja od posebnih i jednakovrijednih zahtjeva opisanih u popisu iz članka 41. stavka 2. Na primjer, treća zemlja može zatražiti da Unija prihvati alternativne mjere koje smatra učinkovitima za smanjenje rizika od unosa u Uniju bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta sa štetnim organizmima na prihvatljivu razinu. Prijedlogom se uvodi mogućnost donošenja odstupanja od posebnih zahtjeva iz članka 41. stavka 2. na temelju privremene procjene.

Takva privremena odstupanja obično se odnose na jednu treću zemlju ili njezin dio. Trebalo bi ih odobriti samo ako su ispunjeni vrlo detaljni posebni uvozni zahtjevi. Ti bi zahtjevi mogli obuhvaćati sve korake od proizvodnje do izvoza u Uniju, kao što su metode proizvodnje, postupci tretiranja i druge metode za ublažavanje rizika od relevantnih štetnih organizama te vizualne preglede, uzorkovanje, ispitivanje i druge fitosanitarne mjere za postizanje razine zaštite koju zahtijeva Unija. Ta bi odstupanja trebalo propisati autonomnim aktima tijekom privremenog razdoblja kako bi se, prema potrebi, omogućila potpuna procjena učinkovitosti mjera i fleksibilna izmjena uvjeta ili samog odstupanja. Nakon što se privremene mjere stabiliziraju i revidiraju te postane dostupna potpuna procjena, privremeni status odstupanja može se odbaciti. Kad je riječ o robi na koju se primjenjuju odstupanja od uvoznih zabrana, dotična roba iz dotične treće zemlje u tom će trenutku biti uvrštena na popis posebnih uvoznih zahtjeva koji se donosi na temelju članka 41. stavka 2. Uredbe. Isto tako, ako tijekom razdoblja primjene privremenog odstupanja postane očito da se rizik nije smanjio na prihvatljivu razinu, to će se odstupanje odmah odbaciti i dotična roba iz dotične treće zemlje premjestit će se na popis zabranjene robe na temelju članka 40. Uredbe.

Osim odstupanja od uvoznih zabrana i posebnih uvoznih zahtjeva, iskustvo s uklanjanjem robe s popisa visokorizičnog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta pokazalo je da postoje slučajevi u kojima, iako je procijenjen ukupni rizik robe, određeni utvrđeni štetni organizmi nisu procijenjeni. Stoga je potrebno donijeti privremene posebne uvozne zahtjeve kako bi se omogućila potpuna procjena rizika od tih štetnih organizama. Nakon što se taj rizik u potpunosti otkloni, dotična roba iz dotične treće zemlje bit će uvrštena na popis donesen na temelju članka 41. stavka 2. Uredbe ili će joj se priznati jednakovrijednost.

Kako bi se povećala jasnoća i transparentnost postupka odobravanja privremenih odstupanja od uvoznih zabrana i posebnih uvoznih zahtjeva te postupka uvođenja posebnih uvoznih zahtjeva i privremenih posebnih uvoznih zahtjeva za robu koja je uklonjena s popisa visokorizičnog bilja, kao i za biljne proizvode i druge predmete za koje rizik od štetnih organizama nije u potpunosti procijenjen, prijedlogom se u Uredbu uvodi novi članak 42.a, kojim se predviđa zasebna ovlast Komisije za donošenje autonomnih provedbenih akata koji se odnose na ta privremena odstupanja od utvrđenih zabrana ili posebnih uvoznih zahtjeva.

v. ***Uvođenje ovlasti kojom se Komisiji omogućuje da donese akt o postupovnim pravilima za podnošenje i ispitivanje zahtjeva trećih zemalja za privremena odstupanja od uvoznih zabrana ili od uvoznih zahtjeva***

Člankom 40. Uredbe uvode se pravila o zabranama uvoza određenog bilja određenog podrijetla, dok se člankom 41. uvode pravila o zahtjevima za uvoz i premještanje određenog bilja određenog podrijetla. Kako je objašnjeno u vezi s prethodno predloženom izmjenom, Komisija u određenim slučajevima na zahtjev treće zemlje trećim zemljama odobrava privremena odstupanja od tih zabrana kako bi se omogućio uvoz dijela njihova bilja ili druge robe ili od zahtjeva za uvoz i premještanje kako bi se omogućio uvoz i daljnje premještanje u Uniju određenog bilja ili druge robe.

Međutim, ne postoje standardizirani postupci za procjenu tih zahtjeva trećih zemalja. Trenutačno, kad se od treće zemlje zaprimi zahtjev za takvo privremeno odstupanje, postupak za odobravanje odstupanja temelji se na *ad hoc* zahtjevu za informacije i *ad hoc* odluci da se u tu procjenu uključi Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA). Standardiziranim postupkom osigurala bi se pravila za proces donošenja odluka, a time i postigla transparentnost koja trenutačno nedostaje.

Prijedlogom se stoga u novom članku 42.a Uredbe Komisiji dodjeljuje ovlast za donošenje pravila o standardiziranom postupku za podnošenje i ispitivanje zahtjeva za odobrenje privremenih odstupanja od uvoznih zabrana ili uvoznih zahtjeva. Ta bi pravila mogla uključivati upute za podnošenje odgovarajuće dokumentacije i elemente za procjenu.

vi. *Uvođenje ovlasti za donošenje delegiranog akta o donošenju postupaka za utvrđivanje i uvrštavanje visokorizičnog bilja na popis*

U skladu s člankom 42. Uredbe privremeno uvrštavanje bilja na popis visokorizičnog bilja trebalo bi se temeljiti na preliminarnoj procjeni. Međutim, nisu navedene dodatne pojedinosti o tome kako provesti tu procjenu. Dosad je Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2018/2019 nekoliko biljnih vrsta samo jednom uvršteno na popis kao visokorizično bilje⁶. Stručnjaci iz država članica sudjelovali su u postupku sastavljanja popisa visokorizičnog bilja podnošenjem prijedloga koji su temeljito procijenjeni, a u toj su procjeni uzeti u obzir znanstveni i tehnički dokazi.

Međutim, nekoliko dionika smatralo je postupak nedovoljno transparentnim, osobito s obzirom na činjenicu da je taj postupak doveo do privremene zabrane već postojeće trgovine.

Stoga bi radi transparentnosti trebalo opisati taj postupak i elemente potrebne za procjenu. Prijedlogom se u tom pogledu mijenja članak 42. Uredbe uvođenjem ovlasti kojom se Komisiji omogućuje donošenje delegiranog akta u kojem se opisuju postupak za utvrđivanje i uvrštavanje tog visokorizičnog bilja na popis te posebni elementi potrebni za provedbu procjene.

vii. *Pojašnjenje pravne osnove za utvrđivanje zahtjeva za jednakovrijednost trećih zemalja, kako se ne bi odnosili samo na zahtjeve za unutarnje premještanje nego i na postojeće uvozne zahtjeve, u skladu s relevantnom međunarodnom normom*

U skladu s člankom 44. Uredbe Komisija je ovlaštena provedbenim aktima utvrditi jednakovrijedne zahtjeve za sustave trećih zemalja ako te zemlje osiguravaju razinu fitosanitarne zaštite koja je jednaka onoj koja se osigurava posebnim zahtjevima koji se primjenjuju na premještanje bilja i druge robe unutar područja Unije. U takvim slučajevima Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA) ocjenjuje fitosanitarni sustav treće zemlje, nakon čega Unija donosi odluku o tome smatraju li se dotični zahtjevi jednakovrijednima.

⁶ Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/2019 od 18. prosinca 2018. o utvrđivanju privremenog popisa visokorizičnog bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta u smislu članka 42. Uredbe (EU) 2016/2031 te popisa bilja za koje nije obavezan fitosanitarni certifikat za unos u Uniju u smislu članka 73. te uredbe (SL L 323, 19.12.2018., str. 10.).

Mogućnost utvrđivanja jednakovrijednih zahtjeva za sustave trećih zemalja samo ako su na snazi zahtjevi za unutarnje premještanje bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta je ograničavajuća jer ne obuhvaća slučajeve u kojima takvi zahtjevi za premještanje unutar Unije ne postoje jer nije poznato da je dotični štetni organizam prisutan na području Unije iako istodobno postoje posebni uvozni zahtjevi. Zbog toga i u skladu s predloženom izmjenom od dotične treće zemlje zahtijevat će se da osigura razinu fitosanitarne zaštite koja je jednaka ne samo onoj koja se osigurava zahtjevima za unutarnje premještanje dotičnog bilja i robe nego i posebnim uvoznim zahtjevima za uvoz iz ostalih trećih zemalja za to bilje ili robu, ako takvi posebni uvozni zahtjevi postoje.

Prijedlogom se stoga mijenja članak 44. stavak 1. Uredbe kako bi se proširilo područje primjene takvih zahtjeva.

viii. *Uvođenje ovlasti kojom se Komisiji omogućuje da donese akt o racionaliziranju obveze prilaganja biljne putovnice određenom bilju*

Člankom 88. Uredbe utvrđuje se obveza prilaganja biljne putovnice svem bilju, biljnim proizvodima ili drugim predmetima, bez ikakvih iznimaka. Međutim, u određenim slučajevima, kao što su drveni trupci ili travni buseni, značajke određene robe ili brzina kojom se prodaje među specijaliziranim subjektima takvi su da poštovanje te obveze postaje nepraktično, ako ne i nemoguće.

Prijedlogom se stoga mijenja članak 88. Uredbe uvođenjem ovlasti kojom se Komisiji omogućuje da navede određenu robu koju treba izuzeti od obveze da joj se priloži biljna putovnica i da utvrdi načine primjene takvog izuzeća.

ix. *Usklađivanje mogućnosti prihvaćanja alternativnih službenih potvrda koje izdaju treće zemlje s trenutnim stanjem na međunarodnoj razini*

U skladu s člankom 99. Uredbe Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata kojima se utvrđuju elementi koje trebaju sadržavati službene potvrde koje izdaju treće zemlje za određeno uvezeno bilje, biljne proizvode i druge predmete, osim drvenog materijala za pakiranje, koji su propisani primjenjivim međunarodnim normama. Međutim, zasad ne postoje međunarodne norme za takve potvrde. Naime, takve službene potvrde obično se odnose na vrlo specifične vrste robe i zemlje podrijetla, dok su međunarodne norme obično općenitije. Ta ograničena mogućnost prihvaćanja službenih potvrda, odnosno njihovo prihvaćanje samo ako su sastavljene u skladu s relevantnim međunarodnim normama, utječe i na provedbene odluke Komisije koje se već godinama primjenjuju.

Prijedlogom se stoga mijenja članak 99. Uredbe kako bi se proširio zahtjev koji se odnosi na „primjenjive međunarodne norme” uključivanjem drugih kriterija kao alternative postojanju međunarodnih normi te kako bi se Komisiju ovlastilo za donošenje delegiranih akata kojima se utvrđuju elementi tih potvrda bez potrebe za donošenjem međunarodnih normi.

x. *Racionalizacija obveza izvješćivanja*

Prijedlogom se mijenjaju relevantni članci Uredbe koji se odnose na sljedeće obveze izvješćivanja:

- (a) ukidanje godišnjeg izvješćivanja o broju i lokacijama uspostavljenih demarkiranih područja, dotičnim štetnim organizmima i odgovarajućim mjerama poduzetima tijekom prethodne kalendarske godine (članak 18.);

- (b) racionalizacija izvješćivanja smanjenjem njegove učestalosti i produljenjem trajanja višegodišnjih programa nadzora (tj. razdoblja tijekom kojeg države članice moraju nadzirati sve karantenske štetne organizme) s od pet do sedam na deset godina (članak 23.);
- (c) digitalizacija sljedećih mjera izvješćivanja:
 - i. *ad hoc* izvješćivanje o demarkiranim područjima (članak 18.);
 - ii. godišnje izvješćivanje o rezultatima nadzora karantenskih štetnih organizama (članak 22.);
 - iii. izvješćivanje o višegodišnjim programima nadzora (članak 23.);
 - iv. godišnje izvješćivanje o rezultatima nadzora prioriternih štetnih organizama (članak 24.);
 - v. godišnje izvješćivanje o rezultatima nadzora karantenskih štetnih organizama zaštićenih područja (članak 34.).

Inicijativa uključuje i uspostavu elektroničkog sustava za podnošenje izvješća (članak 103.).

xi. Relevantne izmjene drugih akata Unije i završne odredbe

Nije primjenjivo.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu višegodišnjih programa nadzora, obavijesti o prisutnosti reguliranih nekarantenskih štetnih organizama, privremenih odstupanja od uvoznih zabrana i posebnih uvoznih zahtjeva te uspostave postupaka za njihovo odobravanje, privremenih uvoznih zahtjeva za visokorizično bilje, biljne proizvode i druge predmete, uspostave postupaka za uvrštavanje visokorizičnog bilja na popis, sadržaja fitosanitarnih certifikata, upotrebe biljnih putovnica i određenih zahtjeva za izvješćivanje o demarkiranim područjima i nadzorima štetnih organizama

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 43. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Zahtjevi za izvješćivanje bitni su za osiguravanje primjerenog praćenja i pravilne provedbe zakonodavstva. Međutim, potrebno ih je pojednostavniti kako bi se osiguralo da služe svrsi kojoj su namijenjeni i ograničilo administrativno opterećenje.
- (2) Uredbom (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća² utvrđena su pravila o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje. Ta pravila uključuju klasifikaciju i uvrštavanje na popis reguliranih štetnih organizama, zahtjeve koji se odnose na unos određenog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na područje Unije i njihovo premještanje unutar njega, nadzor, obavijesti o izbijanju, mjere za iskorjenjivanje štetnih organizama ako se utvrdi da su prisutni na području Unije te certificiranje.
- (3) Osim toga, Uredba (EU) 2016/2031 sadržava niz zahtjeva za izvješćivanje o uspostavi demarkiranih područja i nadzoru karantenskih štetnih organizama Unije, prioritarnim štetnim organizmima i karantenskim štetnim organizmima zaštićenih područja, koje bi

¹

² Uredba (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ (SL L 317, 23.11.2016., str. 4.).

trebalo pojednostavniti u skladu s Komunikacijom Komisije „Dugoročna konkurentnost EU-a: perspektiva nakon 2030.”³

- (4) U skladu s člankom 18. stavkom 6. Uredbe (EU) 2016/2031 države članice do 30. travnja svake godine obavješćuju Komisiju i ostale države članice o broju i lokacijama uspostavljenih demarkiranih područja, dotičnim štetnim organizmima i odgovarajućim mjerama poduzetima u tom pogledu tijekom prethodne kalendarske godine.
- (5) Iskustvo tijekom primjene Uredbe (EU) 2016/2031 pokazalo je da je za potrebe koordinacije fitosanitarne politike na razini Unije učinkovitije poslati obavijesti o demarkiranim područjima odmah nakon njihova uspostavljanja. Kad države članice odmah obavješćuju ostale države članice, Komisiju i specijalizirane subjekte o demarkiranim područjima to pridonosi njihovoj informiranosti o prisutnosti i širenju dotičnog štetnog organizma te im pomaže da odluče o mjerama koje će poduzeti. Stoga bi se člankom 18. stavkom 6. Uredbe (EU) 2016/2031 trebala utvrditi obveza država članica da odmah nakon njihova uspostavljanja obavijeste Komisiju i ostale države članice o demarkiranim područjima te o dotičnim štetnim organizmima i poduzetim mjerama. Takva obveza ne stvara novo administrativno opterećenje jer je neposredno obavješćivanje o demarkiranim područjima postojeća obveza utvrđena u točki 7.1. Priloga I. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2019/1715⁴ i trenutačno se primjenjuje u svim državama članicama. Utvrđivanjem te obveze u članku 18. stavku 6. Uredbe (EU) 2016/2031 dodatno će se pojasniti primjenjiva pravila koja se odnose na demarkirana područja, a odgovarajuću obvezu iz Provedbene uredbe (EU) 2019/1715 trebalo bi ukinuti kako bi se izbjegla preklapanja odgovarajućih odredaba.
- (6) Osim toga, iskustvo stečeno primjenom članka 18. stavka 6. Uredbe (EU) 2016/2031 pokazalo je da obveza država članica da do 30. travnja svake godine obavijeste Komisiju i ostale države članice o broju i lokacijama uspostavljenih demarkiranih područja, dotičnim štetnim organizmima i odgovarajućim mjerama poduzetima tijekom prethodne kalendarske godine samo povećava administrativno opterećenje i nema praktičnu vrijednost u odnosu na obvezu da se o demarkiranim područjima obavješćuje odmah nakon njihove uspostave. Stoga bi je trebalo ukloniti iz tog članka.
- (7) U skladu s člankom 22. stavkom 3., člankom 24. stavkom 2. i člankom 34. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/2031 države članice do 30. travnja svake godine izvješćuju Komisiju i ostale države članice o rezultatima nadzora koji su provedeni u prethodnoj kalendarskoj godini u pogledu prisutnosti određenih štetnih organizama na području Unije. To su karantenski štetni organizmi Unije, štetni organizmi na koje se primjenjuju mjere donesene na temelju članaka 29. i 30. Uredbe (EU) 2016/2031, prioritetni štetni organizmi i karantenski štetni organizmi zaštićenih područja. Osim toga, u skladu s člankom 23. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/2031 države članice dužne su na zahtjev obavijestiti Komisiju i ostale države članice o svojim višegodišnjim programima nadzora po njihovu uspostavljanju.
- (8) U skladu s člankom 23. stavkom 1. trećim podstavkom višegodišnji programi nadzora uspostavljaju se za razdoblje od pet do sedam godina. Iskustvo stečeno od početka primjene Uredbe (EU) 2016/2031 pokazalo je da je državama članicama potrebno više

³ COM(2023) 168.

⁴ Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/1715 od 30. rujna 2019. o utvrđivanju pravila za funkcioniranje sustava za upravljanje informacijama za službene kontrole i njegovih sistemskih komponenata („Uredba o IMSOC-u”) (SL L 261, 14.10.2019., str. 37.).

vremena da pravilno osmisle i razviju te programe. Zbog toga, i kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za nadležna tijela, to bi razdoblje trebalo produljiti na deset godina. Radi pravne jasnoće trebalo bi odrediti da se ti programi ponovno utvrđuju za uzastopna razdoblja od deset godina nakon toga, a prvo razdoblje istječe 14. prosinca 2029., odnosno deset godina nakon datuma početka primjene Uredbe (EU) 2016/2031.

- (9) U članku 30. stavku 1. drugom podstavku Uredbe (EU) 2016/2031 utvrđeno je da, ako Komisija zaključi da su ispunjeni kriteriji u pogledu štetnih organizama koji nisu uvršteni na popis karantenskih štetnih organizama Unije iz odjeljka 3. pododjeljka 2. Priloga I. toj uredbi, ona provedbenim aktima odmah na ograničeno vrijeme donosi mjere u vezi s rizicima koje predstavlja taj štetni organizam.
- (10) Tijekom provedbe te odredbe određene države članice izrazile su sumnje u pogledu točnog područja primjene pojma „mjere”, a osobito u pogledu toga odnosi li se on na mjere poduzete u kontekstu uvoza ili unutarnjeg premještanja robe kako bi se spriječio ulazak i širenje dotičnog štetnog organizma na području Unije. Stoga bi radi pravne jasnoće i potpunosti članak 30. stavak 1. trebalo izmijeniti kako bi se izričito navelo da te mjere mogu uključivati zabranu prisutnosti određenog štetnog organizma na području Unije i zahtjeve koji se odnose na unos bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u Uniju i njihovo premještanje unutar Unije.
- (11) Člankom 41. stavkom 4. Uredbe (EU) 2016/2031 utvrđuje se da, ako su bilje, biljni proizvodi ili drugi predmeti uneseni na područje Unije ili ih se premještalo unutar njega, pri čemu je prekršen stavak 1. tog članka, države članice donose potrebne mjere, kako je navedeno u zakonodavstvu Unije o službenim kontrolama, i putem elektroničkog sustava obavješćivanja iz članka 103. te uredbe obavješćuju Komisiju i ostale države članice. Tim se člankom utvrđuje zahtjev za sprečavanje prisutnosti karantenskih štetnih organizama Unije na tom bilju, biljnim proizvodima ili drugim predmetima.
- (12) Međutim, u članku 37. Uredbe (EU) 2016/2031, koji se odnosi na mjere za sprečavanje prisutnosti reguliranih nekarantenskih štetnih organizama na bilju za sadnju, ne postoji obveza obavješćivanja o kršenju odgovarajućih pravila.

Stoga bi članak 37. Uredbe (EU) 2016/2031 trebalo izmijeniti tako da se propiše da države članice, ako se utvrdi neusklađenost sa zahtjevima za regulirane nekarantenske štetne organizme, donose potrebne mjere iz Uredbe (EU) 2017/625 te obavješćuju Komisiju i ostale države članice putem elektroničkog sustava obavješćivanja iz članka 103. Uredbe (EU) 2016/2031.
- (13) Stoga bi i članak 104. Uredbe (EU) 2016/2031, koji se odnosi na obavijesti u slučaju prisutnosti štetnih organizama, trebao sadržavati upućivanje na članak 37. stavak 1.
- (14) U određenim slučajevima primjereno je dopustiti unos određenog bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta iz određenih trećih zemalja na područje Unije odstupajući od odgovarajuće zabrane utvrđene na temelju članka 40. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/2031 ili od posebnih i jednakovrijednih zahtjeva utvrđenih provedbenim aktom donesenim u skladu s člankom 41. stavkom 2. Dotično bilje, biljni proizvodi i drugi predmeti trenutačno su navedeni u prilogima VI. i VII. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/2072⁵. Takvi su slučajevi oni u kojima je treća zemlja podnijela zahtjev za takvo

⁵ Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/2072 od 28. studenoga 2019. o utvrđivanju jedinstvenih uvjeta za provedbu Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zaštitnih mjera protiv

privremeno odstupanje i dostavila pisana jamstva da se mjerama koje se primjenjuju na njezinu državnom području učinkovito smanjuje odgovarajući rizik od tog bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta, a preliminarna procjena rizika pokazala je da se rizik za područje Unije može smanjiti na prihvatljivu razinu primjenom određenih privremenih mjera utvrđenih u odjeljku 1. točkama 2. i 3. Priloga II. Uredbi (EU) 2016/2031.

- (15) Radi jasnoće i transparentnosti Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje provedbenih akata kojima se propisuju takva odstupanja. Radi cjelovitosti tim bi se aktima trebale utvrditi i privremene mjere koje su potrebne kako bi se odgovarajući fitosanitarni rizik smanjio na prihvatljivu razinu i kojima se omogućuje odgovarajuće vrijeme za potpunu procjenu svih rizika od štetnih organizama koji još nisu u potpunosti procijenjeni u odnosu na određeno bilje, biljne proizvode ili druge predmete. To će, nakon dovršetka odgovarajuće procjene, u skladu s načelima iz odjeljka 2. Priloga II. Uredbi (EU) 2016/2031, omogućiti da to bilje, biljni proizvodi ili drugi predmeti ostanu na popisu robe ili da ih se ukloni s njega u skladu s člankom 40. stavkom 3. ili člankom 41. stavkom 3. Uredbe (EU) 2016/2031.
- (16) U skladu s člankom 42. stavkom 4. Uredbe (EU) 2016/2031 određenu biljku, biljni proizvod ili drugi predmet treba ukloniti s popisa visokorizičnog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta ako se na temelju procjene rizika zaključi da se na njihov unos na područje Unije trebaju primjenjivati zabrana, posebni zahtjevi ili se ne trebaju primjenjivati nikakvi zahtjevi. Međutim, iskustvo u primjeni tog članka pokazalo je da bi u određenim slučajevima unos te robe na područje Unije mogao podlijegati posebnim mjerama kojima se odgovarajući fitosanitarni rizik smanjuje na prihvatljivu razinu, dok se za neke od štetnih organizama još uvijek čeka potpuna procjena. Zbog toga bi Komisija trebala biti ovlaštena za donošenje provedbenog akta za uklanjanje bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta s popisa visokorizičnog bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta donesenog na temelju članka 42. stavka 3. ako predstavljaju fitosanitarni rizik koji još nije u potpunosti procijenjen i za njih još nije donesen provedbeni akt na temelju članka 42. stavka 4. Kako bi se fitosanitarni rizik smanjio na prihvatljivu razinu, u tim bi se aktima trebale utvrditi privremene mjere za unos tog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na područje Unije.
- (17) Kako bi se osigurao proporcionalan pristup i najbrži mogući zaključak odgovarajućih procjena rizika, razdoblje primjene svih tih provedbenih akata trebalo bi biti takvo da razumno omogućuje potpunu procjenu svih fitosanitarnih rizika i mjera koje primjenjuju dotične treće zemlje i ne bi smjelo biti dulje od pet godina.
- (18) Osim toga, Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje delegiranog akta radi dopune Uredbe (EU) 2016/2031 elementima koji se odnose na postupak koji treba slijediti kako bi se odobrila privremena odstupanja od članka 40. stavka 2. i članka 41. stavka 2. To je potrebno jer je iskustvo stečeno od donošenja Uredbe (EU) 2016/2031 pokazalo da je za odobravanje takvih privremenih odstupanja potreban standardizirani postupak kako bi se državama članicama, trećim zemljama i dotičnim specijaliziranim subjektima zajamčile transparentnost i dosljednost.
- (19) Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje delegiranog akta radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem postupaka kojih se treba pridržavati pri uvrštavanju visokorizičnog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na popis. Taj bi postupak

organizama štetnih za bilje te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 690/2008 i izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2019 (SL L 319, 10.12.2019., str. 1.).

trebao uključivati sve sljedeće elemente: pripremu, sadržaj i podnošenje odgovarajuće dokumentacije od strane dotičnih trećih zemalja; mjere koje treba poduzeti nakon primitka te dokumentacije; postupke za provedbu odgovarajuće procjene rizika; postupanje s dokumentacijom s obzirom na načela povjerljivosti i zaštite podataka. To je potrebno jer je iskustvo pokazalo da bi utvrđeni postupak za uvrštavanje visokorizičnog bilja na popis mogao jamčiti transparentnost i dosljednost za države članice, treće zemlje i dotične specijalizirane subjekte.

- (20) U skladu s člankom 44. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) 2016/2031 Komisija provedbenim aktima na zahtjev određene treće zemlje utvrđuje jednakovrijedne zahtjeve ako dotična treća zemlja primjenom jedne ili više određenih mjera pod svojom službenom kontrolom osigurava razinu fitosanitarne zaštite koja je jednakovrijedna posebnim zahtjevima u pogledu premještanja dotičnog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta unutar područja Unije.
- (21) Iskustvo u provedbi te odredbe pokazalo je da utvrđivanje zahtjeva koji su jednakovrijedni samo posebnim zahtjevima u pogledu premještanja bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta unutar područja Unije nije ni primjereno ni moguće ako takvi zahtjevi za premještanje ne postoje. To se često događa u praksi, kad se pravila Unije odnose na štetne organizme koji su prisutni samo u trećim zemljama, a ne na području Unije, te su doneseni samo zahtjevi za unos robe na područje Unije.
- (22) Zbog toga bi zatražena razina fitosanitarne zaštite dotične treće zemlje trebala biti jednakovrijedna i primjenjivim posebnim zahtjevima u pogledu unosa dotičnog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta iz svih ili određenih trećih zemalja na područje Unije.
- (23) U skladu s člankom 71. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/2031 u fitosanitarnom certifikatu pod naslovom „Dodatna izjava” navodi se koji je posebni zahtjev ispunjen kad god se u odgovarajućem provedbenom aktu donesenom na temelju članka 28. stavaka 1. i 2., članka 30. stavaka 1. i 3., članka 37. stavka 2., članka 41. stavaka 2. i 3. i članka 54. stavaka 2. i 3. predviđa nekoliko mogućnosti za takve zahtjeve. Taj navod mora uključivati cjeloviti tekst relevantnog zahtjeva.
- (24) Praktična provedba Uredbe (EU) 2016/2031 pokazala je da bi u fitosanitarnim certifikatima trebalo navesti i upućivanje na zahtjeve donesene na temelju članka 37. stavka 4. Uredbe, odnosno mjere za sprečavanje prisutnosti reguliranih nekarantenskih štetnih organizama na dotičnom bilju za sadnju, kako je navedeno u članku 36. točki (f) te uredbe, ako je odgovarajućom odredbom predviđeno nekoliko različitih mogućnosti za takve zahtjeve. To je u skladu s pristupom koji se odnosi na karantenske štetne organizme Unije jer se u članku 71. stavku 2. te uredbe upućuje na provedbeni akt donesen na temelju članka 41. stavaka 2. i 3. Osim toga, postići će se veća jasnoća i sigurnost za nadležna tijela, specijalizirane subjekte i treće zemlje u pogledu primjene pravila koja se odnose na regulirane nekarantenske štetne organizme i odgovarajuće bilje za sadnju.
- (25) Stoga bi članak 71. stavak 2. Uredbe (EU) 2016/2031 trebao uključivati upućivanje na provedbene akte donesene na temelju članka 37. stavka 4. Osim toga, trebalo bi ukloniti upućivanje na članak 37. stavak 2. jer nije relevantno za sadržaj dodatne izjave fitosanitarnog certifikata.
- (26) U skladu s člankom 88. Uredbe (EU) 2016/2031 dotični specijalizirani subjekti prilažu biljne putovnice trgovinskoj jedinici dotičnog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta prije njihova premještanja unutar područja Unije na temelju članka 79. ili

prije unosa u zaštićeno područje ili premještanja unutar njega na temelju članka 80. Uredbe (EU) 2016/2031. Ako se takvo bilje, biljni proizvodi ili drugi predmeti premještaju u paketu, svežnju ili spremniku, biljna putovnica prilaže se tom paketu, svežnju ili spremniku.

- (27) Trgovinske prakse koje se temelje na Uredbi (EU) 2016/2031 pokazale su da u određenim slučajevima nije izvedivo priložiti biljne putovnice trgovinskim jedinicama određenog bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta zbog njihove veličine, oblika ili drugih posebnih svojstava ili zbog brzine njihova prijenosa od jednog specijaliziranog subjekta do drugog. Umjesto toga trebalo bi omogućiti da se trgovinske jedinice tog bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta mogu premještati unutar područja Unije s biljnom putovnicom koja je s njima povezana tako da nije fizički pričvršćena na njih. Zahtjevi iz Uredbe (EU) 2016/2031 za izdavanje biljnih putovnica za odgovarajuće bilje, biljne proizvode i druge predmete trebaju se i dalje primjenjivati.
- (28) Stoga bi Komisija trebala biti ovlaštena za donošenje delegiranog akta kojim se omogućuje premještanje određenog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta čijim trgovinskim jedinicama nije priložena biljna putovnica zbog njihove veličine, oblika, brzine trgovine ili drugih posebnih svojstava zbog kojih je takvo prilaganje nepraktično. S obzirom na to, potrebno je utvrditi modalitete kojima se osigurava da biljna putovnica ostane u upotrebi, iako nije priložena, i da se i dalje odnosi na odgovarajuće bilje, biljne proizvode i druge predmete, kako bi se osiguralo da biljna putovnica uvijek ostane povezana s robom putem posebne oznake, čipa, baze podataka ili drugih odgovarajućih elemenata.
- (29) U skladu s člankom 99. stavkom 1. Uredbe (EU) 2016/2031 Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata kojima se ta uredba dopunjuje utvrđivanjem elemenata koje trebaju sadržavati službene potvrde specifične za bilje, biljne proizvode ili druge predmete, osim drvenog materijala za pakiranje, koji su propisani primjenjivim međunarodnim normama. Od donošenja Uredbe (EU) 2016/2031 takve međunarodne norme nisu donesene i nijedna međunarodna organizacija trenutačno ne radi na izradi takvih normi. Stoga, i u nedostatku takvih međunarodnih normi, na temelju članka 99. Uredbe (EU) 2016/2031 nije moguće donijeti delegirani akt kojim se utvrđuju potrebni elementi odgovarajućih službenih potvrda. Zbog nepostojanja takvog delegiranog akta relevantno bilje, biljni proizvodi ili drugi predmeti ne mogu se unositi na područje Unije s tim službenim potvrdama kao alternativom fitosanitarnim certifikatima.
- (30) Osim toga, u skladu s određenim provedbenim aktima donesenima na temelju direktiva Vijeća 77/93/EEZ⁶ i 2000/29/EZ⁷, bilju, biljnim proizvodima i drugim predmetima koji se unose na područje Unije i dalje se prilažu službene potvrde izdane u nekoliko trećih zemalja koje nisu fitosanitarni certifikati. Ti su akti konkretno odluke Komisije 93/365/EZ⁸, 93/422/EEZ⁹, 93/423/EEZ¹⁰ i Provedbena odluka

⁶ Direktiva Vijeća 77/93/EEZ od 21. prosinca 1976. o zaštitnim mjerama protiv unošenja u države članice organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode (SL L 26, 31.1.1977., str. 20.).

⁷ Direktiva Vijeća 2000/29/EZ od 8. svibnja 2000. o zaštitnim mjerama protiv unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihovog širenja unutar Zajednice (SL L 169, 10.7.2000., str. 1.).

⁸ Odluka Komisije 93/365/EEZ od 2. lipnja 1993. o ovlašćivanju država članica da predvide odstupanja od određenih odredbi Direktive Vijeća 77/93/EEZ s obzirom na toplinski obrađeno crnogorično drvo podrijetlom iz Kanade i o utvrđivanju pojedinosti sustava oznaka koje se primjenjuju za toplinski obrađeno drvo (SL L 151, 23.6.1993., str. 38.).

⁹ Odluka Komisije 93/422/EEZ od 22. lipnja 1993. o ovlašćivanju država članica da predvide odstupanja od određenih odredbi Direktive Vijeća 77/93/EEZ s obzirom na crnogorično drvo osušeno u peći

2013/780/EU¹¹. Te su odluke donesene u nedostatku odgovarajućih međunarodnih normi.

- (31) Iskustvo stečeno primjenom Uredbe (EU) 2016/2031 i tih odluka, koje su još na snazi, pokazuje da te službene potvrde pružaju odgovarajuća jamstva za fitosanitarnu zaštitu na području Unije, unatoč tome što nikad nisu postojale odgovarajuće međunarodne norme. Iz tog razloga i kako bi se osigurala kontinuirana upotreba službenih potvrda u skladu s Uredbom (EU) 2016/2031, iz članka 99. stavka 1. trebalo bi ukloniti uvjet da su elementi tog delegiranog akta opisani primjenjivim međunarodnim normama.
- (32) U skladu s člankom 103. Uredbe (EU) 2016/2031 Komisija treba uspostaviti elektronički sustav za podnošenje obavijesti država članica. Kako bi se osiguralo da se takav elektronički sustav može primjenjivati i za podnošenje izvješća, kao što su izvješća o nadzoru karantenskih štetnih organizama Unije, prioriternih štetnih organizama i karantenskih štetnih organizama zaštićenih područja, prvu rečenicu tog članka trebalo bi izmijeniti kako bi se uključilo i podnošenje izvješća država članica. To je potrebno kako bi se racionalizirao sustav izvješćivanja i podupro proces digitalizacije fitosanitarnih mjera.
- (33) Uredbu (EU) 2016/2031 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (34) Kako bi se trećim zemljama i njihovim specijaliziranim subjektima omogućila prilagodba novim pravilima o izdavanju fitosanitarnih certifikata u pogledu usklađenosti s odgovarajućim pravilima o reguliranim nekarantenskim štetnim organizmima, izmjena članka 71. stavka 2. Uredbe (EU) 2016/2031 trebala bi se primjenjivati od... [6 mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe],

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EU) 2016/2031

Uredba (EU) 2016/2031 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 18. stavku 6. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:
„Države članice obavješćuju Komisiju i ostale države članice o demarkiranim područjima odmah nakon njihova uspostavljanja te o dotičnim štetnim organizmima i mjerama koje su poduzete. Te se obavijesti dostavljaju putem elektroničkog sustava obavješćivanja iz članka 103.”;
2. u članku 22. stavku 3. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:
„Države članice do 30. travnja svake godine Komisiju i ostale države članice izvješćuju o rezultatima nadzorâ iz stavka 1. provedenih u prethodnoj kalendarskoj

podrijetlom iz Kanade i o utvrđivanju pojedinosti sustava oznaka koje se primjenjuju za drvo osušeno u peći (SL L 195, 4.8.1993., str. 51.).

¹⁰ Odluka Komisije 93/423/EEZ od 22. lipnja 1993. o ovlašćivanju država članica da predvide odstupanja od određenih odredbi Direktive Vijeća 77/93/EEZ s obzirom na crnogorično drvo osušeno u peći podrijetlom iz Sjedinjenih Američkih Država i o utvrđivanju pojedinosti sustava oznaka koje se primjenjuju za drvo osušeno u peći (SL L 195, 4.8.1993., str. 55.).

¹¹ Provedbena odluka Komisije 2013/780/EU od 18. prosinca 2013. o određivanju odstupanja od članka 13. stavka 1. točke ii. Direktive Vijeća 2000/29/EZ u pogledu piljenog drva bez kore vrsta *Quercus* L., *Platanus* L. i *Acer saccharum* Marsh. podrijetlom iz Sjedinjenih Američkih Država (SL L 346, 20.12.2013., str. 61.).

godini. Ta izvješća sadržavaju informacije o mjestu provedbe nadzorâ, vremenu njihove provedbe, dotičnim štetnim organizmima te bilju, biljnim proizvodima ili drugim predmetima, broju inspekcija i uzetih uzoraka te o otkrivanju svakog dotičnog štetnog organizma. Ta se izvješća podnose u elektronički sustav za podnošenje obavijesti i izvješća iz članka 103., koji je u tu svrhu uspostavila Komisija.”;

3. članak 23. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Višegodišnji programi nadzora uspostavljaju se na razdoblje od deset godina, a nakon toga se produljuju, i prema potrebi ažuriraju, za daljnja uzastopna razdoblja od deset godina. Prvo razdoblje istječe 14. prosinca 2029.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice na zahtjev obavješćuju Komisiju o svojim višegodišnjim programima nadzora. Te se obavijesti podnose u elektronički sustav za podnošenje obavijesti i izvješća iz članka 103.”;

4. u članku 24. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice do 30. travnja svake godine Komisiju i ostale države članice izvješćuju o rezultatima nadzorâ iz stavka 1. provedenih u prethodnoj kalendarskoj godini. Ta se izvješća podnose u elektronički sustav za podnošenje obavijesti i izvješća iz članka 103.”;

5. u članku 30. stavku 1. treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Navedenim se mjerama, prema potrebi, posebno za svaki dotični štetni organizam provodi jedna ili više odredaba iz članka 28. stavka 1. prvog podstavka točaka od (a) do (g). One mogu uključivati zabranu prisutnosti tog štetnog organizma na području Unije i/ili zahtjeve koji se odnose na unos bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na područje Unije i njihovo premještanje unutar njega.”;

6. u članku 34. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice do 30. travnja svake godine Komisiju i ostale države članice obavješćuju o rezultatima nadzorâ iz stavka 1. koji su provedeni u prethodnoj kalendarskoj godini. Te se obavijesti podnose u elektronički sustav za podnošenje obavijesti i izvješća iz članka 103.”;

7. u članku 37. dodaje se sljedeći stavak:

„10. Ako je bilje za sadnju uneseno na područje Unije ili ga se premještalo unutar njega, pri čemu je prekršen stavak 1., države članice donose potrebne mjere iz članka 66. stavka 3. Uredbe (EU) 2017/625 i obavješćuju Komisiju i ostale države članice o tom kršenju i tim mjerama putem elektroničkog sustava obavješćivanja i izvješćivanja iz članka 103.

Države članice o tim mjerama obavješćuju i treću zemlju iz koje je bilje za sadnju uneseno na područje Unije.”;

8. u članku 42. stavku 1. dodaju se sljedeći podstavci:

„Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranog akta u skladu s člankom 105. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem postupka za izradu popisa visokorizičnog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta.

Tim se postupkom predviđaju svi sljedeći elementi:

- (a) priprema odgovarajućih dokaza za procjenu visokorizičnog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta;
- (b) mjere koje treba poduzeti nakon primitka tih dokaza;
- (c) postupci za odgovarajuću procjenu;
- (d) postupanje s dokumentacijom s obzirom na načela povjerljivosti i zaštite podataka.”;

9. iza članka 42. umeće se sljedeći članak 42.a:

„Članak 42.a

Privremena odstupanja od zabrana predviđenih u člancima 40. i 42. i od zahtjevâ iz članka 41.

1. Odstupajući od članka 40. stavka 1. i članka 41. stavka 1., Komisija može provedbenim aktima donijeti privremena odstupanja od zabrane iz članka 40. stavka 1. te od posebnih i jednakovrijednih zahtjeva iz članka 41. stavka 2. koji se odnose na unos na područje Unije određenog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta podrijetlom iz jedne ili više trećih zemalja koji predstavljaju fitosanitarni rizik koji još nije u potpunosti procijenjen.

Tim se provedbenim aktima:

- (a) utvrđuju privremene mjere koje se odnose na unos tog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na područje Unije, u skladu s načelima utvrđenima u odjeljku 2. Priloga II.; i
 - (b) mijenjaju odgovarajući dijelovi provedbenog akta iz članka 40. stavka 2. i članka 41. stavka 2. umetanjem upućivanja na odstupanje koje se odnosi na dotično bilje, biljni proizvod ili drugi predmet.
2. Privremena odstupanja iz stavka 1. mogu se donijeti samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) dotična treća zemlja Komisiji je podnijela zahtjev koji sadržava službena pisana jamstva da su se mjere potrebne za uklanjanje odgovarajućeg fitosanitarnog rizika na njezinu državnom području primjenjivale prije i u trenutku podnošenja zahtjeva; i
 - (b) privremena procjena pokazala je da to bilje, biljni proizvodi ili drugi predmeti predstavljaju rizik koji se može smanjiti na prihvatljivu razinu primjenom jedne ili više mjera u pogledu dotičnog fitosanitarnog rizika.
 3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranog akta u skladu s člankom 105. radi dopune ove Uredbe u pogledu postupka koji treba slijediti kako bi se odobrila privremena odstupanja iz stavka 1. Tim delegiranim aktom propisuju se sljedeći elementi postupka:
 - (a) priprema, sadržaj i podnošenje odgovarajućeg zahtjeva i dokumentacije od strane dotičnih trećih zemalja;
 - (b) mjere koje treba poduzeti nakon primitka tih zahtjeva i dokumentacije;
 - (c) postupanje sa zahtjevima i dokumentacijom s obzirom na načela povjerljivosti i zaštite podataka.

4. Odstupajući od članka 42. stavka 2., Komisija može provedbenim aktima donijeti privremena odstupanja od akata iz članka 42. stavka 3. ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:
 - (a) odgovarajući fitosanitarni rizik visokorizičnog bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta još nije u potpunosti procijenjen;
 - (b) još nije donesen provedbeni akt na temelju članka 42. stavka 4. u pogledu dotičnog bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta.

Tim provedbenim aktima utvrđuju se privremene mjere u vezi s unosom tog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u Uniju koje su potrebne kako bi se odgovarajući fitosanitarni rizik smanjio na prihvatljivu razinu.

5. Provedbenim aktima iz stavaka 1., 2. i 4. predviđa se godišnje izvješćivanje dotične treće zemlje o primjeni odgovarajućih privremenih mjera. Ako se na temelju tog izvješća zaključi da dotični rizik nije primjereno ublažen mjerama o kojima se izvješćuje, akt kojim se predviđaju te mjere odmah se prema potrebi stavlja izvan snage ili mijenja.
 6. Razdoblje primjene provedbenih akata iz stavaka 1., 2. i 4. takvo je da razumno omogućuje potpunu procjenu svih fitosanitarnih rizika i mjera dotičnih trećih zemalja i ne smije biti dulje od pet godina.
 7. Provedbeni akti iz stavaka 1., 2. i 4. donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 107. stavka 2.”;
10. u članku 44. stavku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) primjenom jedne od određenih mjera ili više njih pod svojom službenom kontrolom dotična treća zemlja osigurava razinu fitosanitarne zaštite koja je jednakovrijedna posebnim zahtjevima u vezi s unosom dotičnog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta iz ostalih trećih zemalja na područje Unije i/ili premještanjem unutar njega;”;
 11. u članku 71. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. U fitosanitarnom certifikatu pod naslovom „Dodatna izjava” navodi se koji je poseban zahtjev ispunjen uvijek kad je odgovarajućim provedbenim aktom, donesenim na temelju članka 28. stavaka 1. i 2., članka 30. stavaka 1. i 3., članka 37. stavka 4., članka 41. stavaka 2. i 3. i članka 54. stavaka 2. i 3., predviđeno nekoliko različitih mogućnosti za takve zahtjeve. Taj navod uključuje cjeloviti tekst relevantnog zahtjeva.”;
 12. u članku 88. dodaju se sljedeći stavci:

„Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranog akta u skladu s člankom 105. radi dopune ove Uredbe:

 - (a) utvrđivanjem bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koji se, odstupajući od prvog stavka, mogu premještati unutar Unije s biljnom putovnicom koja je s njima povezana tako da nije fizički pričvršćena na njih jer je zbog njihove veličine, oblika ili brzine trgovine takvo pričvršćivanje nemoguće ili teško izvedivo; i
 - (b) propisivanjem pravila kojima se osigurava da se dotična biljna putovnica, iako nije priložena, i dalje odnosi na dotično bilje, biljne proizvode i druge predmete s pomoću posebne oznake, čipa i/ili baze podataka.”;

13. u članku 99. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:
„1. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 105. kojima se ova Uredba dopunjuje utvrđivanjem elemenata koje trebaju sadržavati službene potvrde specifične za bilje, biljne proizvode ili druge predmete, osim drvenog materijala za pakiranje, kao dokaz provedbe mjera donesenih na temelju članka 28. stavka 1. ili 2., članka 30. stavka 1. ili 3., članka 41. stavka 2. ili 3., članka 44. ili članka 54. stavka 2. ili 3.”;
14. u članku 103. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:
„Komisija uspostavlja elektronički sustav za podnošenje obavijesti i izvješća država članica.”;
15. u članku 104. stavku 1. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:
„Komisija može provedbenim aktima utvrditi posebna pravila u vezi s podnošenjem obavijesti iz članka 9. stavaka 1. i 2., članka 11., članka 17. stavka 3., članka 18. stavka 6., članka 19. stavka 2., članka 28. stavka 7., članka 29. stavka 3. prvog podstavka, članka 30. stavka 8., članka 33. stavka 1., članka 37. stavka 10., članka 40. stavka 4., članka 41. stavka 4., članka 46. stavka 4., članka 49. stavka 6., članka 53. stavka 4., članka 54. stavka 4., članka 62. stavka 1., članka 77. stavka 2. i članka 95. stavka 5.”.

Članak 2.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 1. točka 11. primjenjuje se od... [6 mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe].

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik